

Återrapportering om införande av tarmcancerscreening i VGR

TaCS

*Malin Samuelsson, Utvecklingsledare RCC Väst
Andreas Pischel, Regional Processägare Tarmcancerscreening
Thomas Björk-Eriksson, Verksamhetschef RCC Väst*

HSS-beslut taget 31/3-21

Hälso- och sjukvårdsstyrelsen beslutar att:

1. Tarmcancerscreening ska införas i Västra Götalandsregionen för invånare i åldrarna 60-74 år.
2. Införandet sker stegvis under 7 års tid med *start* 2021.
3. Finansiering år 1 sker inom ramen för hälso- och sjukvårdsstyrelsens utvecklingsanslag.

I tidigare beslut som är taget är att vi ska ansluta oss till det nationella kallelsesystemet GSK (**G**emensamt **S**amordnings**K**ansli).

Nationellt mål

Minskad dödlighet i cancerformen genom att:

- Tumörer i mer botbart skede diagnostiseras.
- Förstadier till cancer kan avlägsnas.

DESSUTOM:

- Kostnadseffektivt för samhället,
QALY – 76.500 kr (SoS 2013)
- Minimera negativa effekter för individen och vara godtagbart ur ett etiskt perspektiv.

Frivilligt att delta i screening

Segnan et al.(2012)
Socialstyrelsen (2014)

Start 10 januari 2022

- Den **10:e januari 2022** startade tarmcancerscreeningen i VGR med tre årskullar, **födda 1958, 1960 och 1962**.
- Efter sju år är målet att screeningprogrammet är utbyggt med möjlighet för alla invånare i åldrarna 60-74 år i VGR att delta.
- Det **finns behov av ytterligare åtgärder** för en produktionsökning motsvarande 1,5 per 100 invånare i VGR.
- Inför starten av tarmcancerscreening i VGR har RCC Väst finansierat två av fyra kurser i basal endoskopi för sammanlagt cirka 70 deltagare. Detta är ett led i att utöka antalet läkare och sjuksköterskor som kan utföra koloskopiundersökningar.

År:	Första erbjudande om provtagning till födda:
2022	1958, 1960, 1962
2023	1955, 1957, 1959, 1961, 1963
2024	1952, 1954, 1956, 1964
2025	1951, 1953, 1965
2026	1966
2027	1967

Införandet i VGR under sju år

- Under 2022 erbjuds alla personer som är folkbokförda i Västra Götaland och som fyller 60, 62 och 64 år (personer födda 1958, 1960 och 1962) provtagning för tjock- och ändtarmscancer.
- När programmet är fullt uppbyggt kommer personer folkbokförda i Västra Götaland i åldrarna 60–74 år erbjudas provtagning vartannat år.
- Om avföringsprovet visar osynligt blod erbjuds man en koloskopi (kameraundersökning) av tjocktarmen. Denna sker på en mottagning i regionen beroende på var du bor.

År:	Första erbjudande om provtagning till födda:
2022	1958, 1960, 1962
2023	1955, 1957, 1959, 1961, 1963
2024	1952, 1954, 1956, 1964
2025	1951, 1953, 1965
2026	1966
2027	1967

	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
1951	71	72	73	74	75	76	77	78	79
1952	70	71	72	73	74	75	76	77	78
1953	69	70	71	72	73	74	75	76	77
1954	68	69	70	71	72	73	74	75	76
1955	67	68	69	70	71	72	73	74	75
1956	66	67	68	69	70	71	72	73	74
1957	65	66	67	68	69	70	71	72	73
1958	64	65	66	67	68	69	70	71	72
1959	63	64	65	66	67	68	69	70	71
1960	62	63	64	65	66	67	68	69	70
1961	61	62	63	64	65	66	67	68	69
1962	60	61	62	63	64	65	66	67	68
1963	59	60	61	62	63	64	65	66	67
1964	58	59	60	61	62	63	64	65	66
1965	57	58	59	60	61	62	63	64	65
1966	56	57	58	59	60	61	62	63	64
1967	55	56	57	58	59	60	61	62	63
1968	54	55	56	57	58	59	60	61	62
1969	53	54	55	56	57	58	59	60	61
1970	52	53	54	55	56	57	58	59	60
1971	51	52	53	54	55	56	57	58	59

Alla regioner är fr o m september 2022 igång

Screening för tjock och ändtarmscancer utbyggnad Sverige, version 2022-05-30

Region	Start	Planerat fullt utbyggt år:
Stockholm + Gotland	2008/2009	2025
Dalarna	2021 mars	2025
Skåne	2021 maj	2025
Örebro	2021 augusti	2025
Östergötland	2021 oktober	2025
Västra Götaland	2022 januari	2026
Norrbottn	2022 januari	2026
Värmland	2022 februari	2024
Jönköping	2022 februari	2026
Gävleborg	2022 mars	2026
Sörmland	2022 mars	2024
Västernorrland	2022 april	2026
Blekinge	2022 april	2025
Västmanland	2022 maj	2026
Västerbotten	2022 maj	2025
Jämtland/Härjedalen	2022 september	2026
Uppsala	2022 september	2026
Kalmar	2022 september	2025
Kronoberg	2022 september	2026
Halland	2022 september	2026

Januari-september 2022 VGR

- 2,8% positiva tester är jämnt fördelat på förvaltningarna.
- Cirka 62 % av de som får erbjudandet skickar in sitt prov.
- 95% med ett positivt FIT-test genomför erbjuden koloskopiundersökning.
- Fler fall av polyper och cancer vid koloskopier än förväntat.

Statistik Västra Götaland 2022-01-10 – 2022-09-10

Antal remitterade

	Antal	Kommentar
SJH i Väster: Alingsås Lasarett	23	
SJH i Väster: Angereds Närsjukhus	44	
SJH i Väster: Kungälv's sjukhus	32	
SU/S: Sahlgrenska Universitetssjukhuset	60	Här finns 8 personer som tillhör Östra. Blev fel i starten men är nu korrigerat. Den senaste remitteringen som blev fel är från 8/2
SU/Ö: Östra sjukhuset	49	
SU/M: Medicin mott. Mölndals sjukhus	52	
SKAS: Falköping, Skövde, Lidköping	90	
NÄL: Trollhättan	104	
SÄS: Skene och BORÅS sjukhus	65	
TOTALT	519	

Ekonomi

- Adekvata finansiella resurser har tillförts från HSS för screeningen.
- Uppdraget har utökats med fler koloskopier per enhet.

Saknas:

- Ekonomiskt tillskott för utökning av materiella och personella resurser.
- Personal inom endoskopiverksamheten.
- Fortfarande endoskopisalar.
- Fortfarande samma arbetsmodell inom endoskopiverksamheten.

Löner:

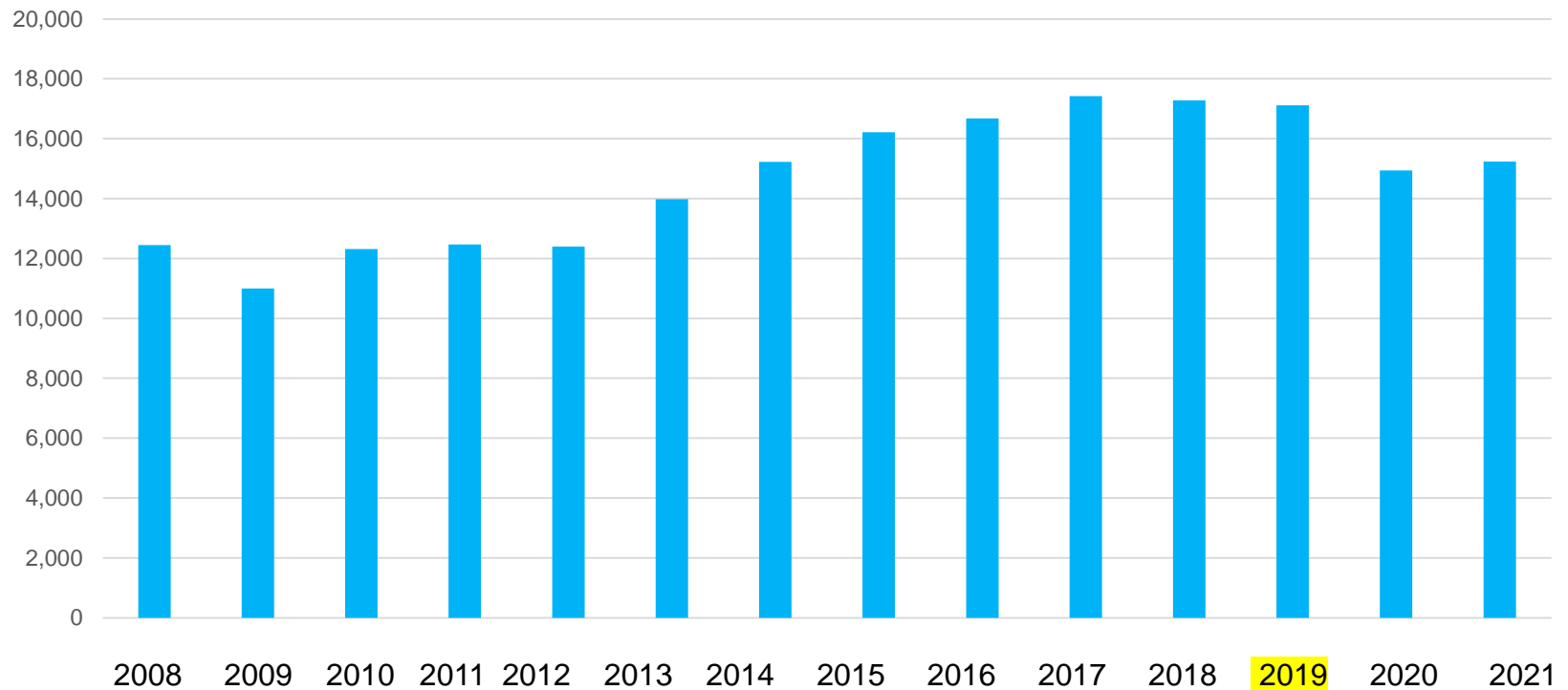
- Lönetillägg för endoskoperande sjuksköterskor inom offentliga sektorn efter genomgången utbildning är cirka 4.000 kr.
  - En sjuksköterska utan endoskopikvalifikation får cirka 6.000 kr inom den privata sektorn.

Behov av åtgärder

Det finns behov av ytterligare åtgärder för att få till en produktionsökning inom förvaltningarna.

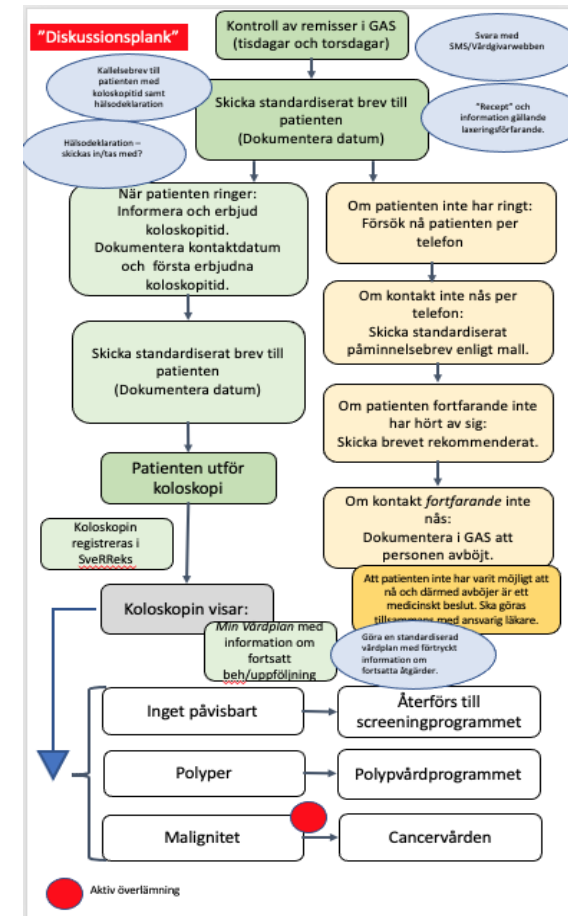
- Behov av fler lokaler, personal och instrument.
- Den regionala finansieringen byggs ut enligt behoven och planen.
  - Det kommer dock inte fram några effekter i verksamheten.
  - Inga nyanställningar.
    - NÄL har brist på endoskopister.
  - Enbart en ny endoskopisal på Angered har tillkommit.
    - Planerad ny endoskopienhet inom SiV på Kungälv
    - Inga planer på samtliga SU tomter
    - Inget i Borås
    - Inget inom SkaS

Produktion koloskopier 2008- 2021

Pågående arbeten

- En **regional processgrupp** för tarmcancerscreening har bildats vid RCC Väst där berörda läkare, sjuksköterskor och undersköterskor från alla förvaltningar i VGR ingår.
- Processgruppen har i uppdrag att skapa rutiner, ta fram **Regional Medicinsk Riktlinje** inklusive **flödesschema** samt ta del av **varandras erfarenheter**.
- **Laxermedel vid koloskopiundersökning** är kostnadsfritt, och här behöver vi i VGR en **gemensam policy/riktlinje gällande distribution** av laxermedel till patienter inför undersökning.
- Nivåstrukturering av endoskopin inom Göteborgsregionen
  - Vilken aktör gör vad

Projektledning, kontaktuppgifter och mer information

Medicinskt Ansvarig:
Andreas Pischel
andreas.pischel@vgregion.se

Verksamhetschef RCC Väst:
Thomas Björk Eriksson
thomas.bjork-eriksson@vgregion.se

Utvecklingsledare RCC Väst:
Malin Samuelsson
malin.samuelsson@vgregion

<https://cancercentrum.se/vast/vara-uppdrag/prevention-och-tidig-upptackt/Screening-tjock-och-andtarmscancer/>

TaCS så mycket!

TaCS så mycket!

2022-12-07

Återrapportering om införande av tarmcancerscreening i
VGR